

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/65/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213215375
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4213215375.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36613843, proti žalovanému: E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. - G. XX, o zaplatenie 1.901,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 30. septembra 2016, č. k. 6C/46/2014-135, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1- 4, § 100 ods. 1, § 101, § Občianskeho zákonníka, § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalovaný dňa 21.01.2008 uzatvoril s veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej mu poskytol úver v sume 50 000 Sk, ktorý mal žalovaný splácať v 96 mesačných splátkach po 868,- Sk. Listom zo dňa 18.07.2011 veriteľ oznámil žalovanému, že dlh vyplývajúci z tejto zmluvy postúpil žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011. Žalobca sa domáha zaplatenia 1901,46 Euro s príslušenstvom na základe zmluvy o splátkovom úvere, ktorú uzatvoril žalovaný ako spotrebiteľ a pôvodný veriteľ v rámci predmetu svojej činnosti, ktorú je treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu, pretože túto uzatvoril dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Žalovaný (výslovne) nevzniesol námietku premlčania uplatneného práva. Súd prvej inštancie zisťoval, či uplatnené právo nie je premlčané. Podľa súhlasného udania strán sporu, žalovaný na vyrovnanie dlhu vyplývajúceho zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 28.01.2008 nevykonal žiadnu platbu, čo znamená, že prvýkrát sa dostal do omeškania v deň splatnosti prvej splátky, teda dňa 20.02.2008. Toto omeškanie trvalo aj následne, pretože žalovaný doteraz žiadnu splátku nevykonal. Pri posúdení toho, kedy sa právo môže prvýkrát vykonať, súd prvej inštancie vychádzal z právneho názoru vysloveného NS SR v rozhodnutí sp. zn. 4 MCdo 17/2014 zo dňa 26.11.2015. Podľa bodu 17, 17.1 a 17.2 predložených Všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa, ten mohol kedykoľvek (aj) bez uvedenia dôvodu vypovedať predmetnú úverovú zmluvu, prípadne mohol odstúpiť od úverovej zmluvy (keď odporca s tým, že nezaplatil splatnú splátku podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy) a tým vytvoriť možnosť žiadať od dlžníka celý dlh vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere. Konštatoval, že zrejme tieto ustanovenia sa dostali do VOP pôvodného veriteľa práve za tým účelom, aby veriteľ mohol bezodkladne vykonať úkony, ktorými návrat ním poskytnutých finančných prostriedkov mohol čím skôr dosiahnuť. Ak veriteľ napriek takejto možnosti nevykoná žiaden možný úkon za tým účelom, aby mohol žiadať svoje finančné prostriedky od svojho dlžníka, robí to zrejme za účelom predĺženia zákonnej premlčacej doby a tým si zabezpečuje výhodu možnosti uplatnenia práva na súde aj po neprimerane dlhej dobe. Takáto obchodná praktika je v rozpore s ust. §-u 3 OZ podľa ktorého výkon práv vyplývajúcich z občianskoprávneho vzťahu nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Jednostranné predĺženie zákonnej

premlčacej doby nečinnosťou oprávneného subjektu súd považoval za obchodnú praktiku, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a preto nemôže požívať zákonnú ochranu. Súd vychádzal z tohto, že veriteľ na súde svoje toto právo mohol uplatniť voči žalovanému najneskôr 01.09.2008, pretože za dobu 6 mesiacov mohol vykonať hociktorý úkon podľa VOP pre zosplatnenie predmetného dlhu. Takto potom veriteľovi podľa názoru súdu od 01.09.2008 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie sporného dlhu a uplynula dňa 01.09.2011. Žaloba na súd bola podaná dňa 17.07.2013, teda zjavne po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že sporné právo je premlčané, preto ho žalobcovi priznať nemohol a žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd zdôraznil, že aj keď nie je povinnosťou veriteľa vykonať úkon k zosplatneniu dlhu, pre ustálenie začiatku plynutia premlčacej doby je relevantné to, kedy sa takýto úkon mohol vykonať. V opačnom prípade by bolo na veriteľovi či a kedy takýto úkon vykoná a tým by mohol predĺžiť premlčaciu dobu, čo však nemá žiadne zákonné opodstatnenie. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §-u 255 ods.1 CSP keď v konaní plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti zamietajúcej časti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie plynutia premlčacej doby a nepreukázaných údajov. Dátum úhrady poslednej splátky nemožno vyhodnotiť ako dátum ukončenia zmluvy, príp. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Mal za to, že súd posúdil ukončenie zmluvy nesprávne, vychádzal z nepreukázaných tvrdení, resp. odvodzoval začiatok plynutia premlčacej doby od skutočností, s ktorými nie je možné spájať ukončenie zmluvy, príp. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Poukázal na to, že výkladom ustanovení VOP možno dospieť k záveru, že postupca a následne postúpením pohľadávky žalobca boli oprávnení, nie však povinní predčasne ukončiť záväzkovo- právny vzťah. Zo zmluvy vyplýva mesačná periodicita splátok. Podľa názoru žalobcu mal súd prvej inštancie priznať sumu nepremľčaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Krajských súdov v Nitre a Prešove. V závere žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, resp. rozsudok v tejto časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu písomné vyjadrenie podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie a zistení, že spĺňa náležitosti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP) a skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 378 a 219 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 2 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho procesného postupu vedúceho k porušeniu práva na spravodlivý proces privodeného nesprávnym právnym posúdením veci.

5. Zo spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 1901,46 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca, Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, uzatvorila s žalovaným dňa 21.01.2008 úverovú zmluvu, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky - spotrebiteľský úver vo výške 1659,70 eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 28,21 eura v období od 20.02.2008 do 20.01.2016. 2006. Žalobca v tomto konaní si uplatnil dlžnú sumu pozostávajúcu zo 66 neuhradených splátok úveru vo výške žalovanej sumy splatných od 20.08.2010 do 20.01.2016 spolu s úrokom z omeškania. Žalovaný neuhradil žiadnu splátku. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný, keď vychádzal zo zistenia, že veriteľ si mohol právo uplatniť na súde najneskôr 01.09.2008, pretože za dobu 6 mesiacov mohol vykonať hociktorý úkon podľa Všeobecných obchodných podmienok pre zosplatnenie dlhu, preto žaloba podaná 17.07.2013 bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby.

6. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

7. Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade § 138 ods. 1 OSP), na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, sa označuje ako právne posudzovanie veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Samotným právnym posúdením veci ale nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ OSP (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003).

8. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku.

9. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamným, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (pozri napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nezodpovedá citovanému ustanoveniu a právu účastníkov konania na spravodlivé súdne konanie, pretože vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zo spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril s žalovaným dňa 21.01.2008 zmluvu o splátkovom úvere č. 212579675. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 28.06.2011 bola postúpená pohľadávka zo Slovenskej sporiteľne a.s. voči žalovanému na žalobcu. Dňa 18.07.2011 oznámil žalobca žalovanému postúpenie pohľadávky zo spotrebného úveru, výšku pohľadávky a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Prílohou zmluvy o postúpení pohľadávok zo 28.06.2011 bol aj zoznam aktív, pričom z prílohy vyplýva, že zostatok pohľadávky ku dňu postúpenia je suma 2.696,79 eura, istina do splatnosti 2.696,79 eura, úroky 190,64 eura, počet dní omeškania 1224. Dňa 12.06.2013 žalobca doručil žalovanému pokus o zmier, v ktorom mu oznámil, výšku dlžnej sumy 3.358,41 eura. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere boli aj všeobecné obchodné podmienky, v ktorých v bode 7.6.1 písm. a/ je dohodnuté, že banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Ďalej má banka právo vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť (písm. b/). Súd prvej inštancie svoj záver o splatnosti pohľadávky viazal na dátum najneskôr 01.09.2008, pretože žalobca za dobu 6 mesiacov mohol vykonať hociaký úkon podľa Všeobecných obchodných podmienok pre zosplatenie dlhu. Odvolací súd sa nestotožňuje s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie, keďže v zmysle dojednaní medzi účastníkmi zmluvy banka mohla vyhlásiť mimoriadnu platbu a požadovať splatenie pohľadávky v lehote, ktorú určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Odvolací súd sa stotožnil so žalobcom a jeho odvolacími dôvodmi a teda mal za to, že bolo len jeho zákonným (§ 506 OBZ) a zmluvným právom a nie povinnosťou od zmluvy odstúpiť, a teda keď tak neučinil, nemožno neuplatnenie jeho zákonného práva považovať za rozporné s dobrými mravmi. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že pôvodný veriteľ a ani žalobca pristúpili k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ktorého konečná splatnosť bola podľa zmluvy o splátkovom úvere dohodnutá dňom 20.01.2016. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za dôvodné, keďže závery súdu prvej inštancie o mimoriadnej splatnosti pohľadávky neboli v konaní preukázané. Keďže žalobca v tomto konaní podal žalobu 17.07.2013 a uplatňuje zaplatenie dlžnej sumy pozostávajúcej z 66 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 1901,46 eur, ktorý nárok súd prvej inštancie z dôvodu nesprávnych právnych záverov doposiaľ neposudzoval, musel odvolací súd rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

11. V ďalšom konaní súd prvého stupňa po prejednaní veci opätovne rozhodne o žalobe žalobcu, pričom svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodní, vypořádajúc sa v ňom i so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v jeho odvolaní. Zároveň rozhodne o náhrade trov celého konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).